

30.04.2013

Raport anual 2012

Raport Anual, 2012 ⁽¹⁾

Sumar

Economia mondială în anul 2012 a combinat problemele cauzate de criza datoriilor suverane din zona euro și problemele aferente fiscalității din SUA, ceea ce a generat o vulnerabilitate sporită a principalelor monede de circulație internațională și reducerea comerțului internațional. Adicional, scăderea cererii din partea economiilor cu pondere semnificativă în consumul mondial a determinat scăderea prețurilor internaționale la materiile prime, situație nefavorabilă pentru economiile emergente și în special pentru cele dependente semnificativ de volumul și prețul materiilor prime exportate. Gama dificultăților a fost completată cu incertitudinile puternice care au predominat în anul 2012 pe piețele financiare, anumite evenimente cauzând turbulențe puternice pe întreg mapamondul.

Economia Republicii Moldova în anul 2012 a consemnat o contractare de 0.8 la sută față de anul 2011, preponderent din cauza evoluției negative pronunțate a sectorului agricol determinată de secetă și a unei cereri interne modeste. În același timp, mediul extern a fost mai puțin favorabil, odată cu contractarea economiei europene, fapt ce a determinat o cerere externă moderată, exporturile majorându-se doar cu 2.3 la sută. Consumul gospodăriilor populației în anul 2012 s-a majorat doar cu 1.0 la sută, această evoluție fiind cu mult mai modestă comparativ cu anii 2010 și 2011, ca urmare a temperării ritmului de creștere a venitului disponibil al populației și a diminuării consumului de bunuri și servicii în natură. Consumul final al administrației publice a consemnat o majorare de 0.5 la sută. Formarea brută de capital a înregistrat o scădere de 2.8 la sută, determinată exclusiv de evoluția componentei variația stocurilor. Formarea brută de capital fix a consemnat o majorare de 0.4 la sută, în cea mai mare parte datorită creșterii cheltuielilor pentru reparații capitale ale mijloacelor fixe, investițiile capitale înregistrând o diminuare de 3.1 la sută. Ritmul modest de creștere al consumului intern și contractarea investițiilor au cauzat diminuarea ritmului de creștere a importurilor de bunuri și servicii, astfel încât acesta a constituit 2.5 la sută. Agricultură a înregistrat o diminuare de 23.3 la sută, în timp ce valoarea adăugată brută din industrie a înregistrat o majorare de doar 0.5 la sută. În anul 2012, rata șomajului a constituit 5.6 la sută, fiind în diminuare cu 1.1 puncte procentuale. Totuși, diminuarea numărului de șomeri nu a fost însoțită de o evoluție pozitivă a populației ocupate.

În anul 2012, Banca Națională a Moldovei a creat condiții necesare pentru încadrarea inflației în intervalul de 5.0 la sută \pm 1.5 puncte procentuale, obiectiv stabilit pentru anul 2012 conform Strategiei politicii monetare a BNM pentru 2010-2012. În acest fel, în luna februarie 2012, ritmul anual al inflației a intrat în coridorul respectiv constituind 6.1 la sută, iar spre în luna decembrie 2012 - 4.1 la sută. În același timp, în luna decembrie 2012 ritmul anual al inflației a fost cu 3.7 puncte procentuale inferior valorii de 7.8 la sută înregistrate în luna decembrie 2011. Pe parcursul anului 2012 ritmul anual al inflației de bază a cunoscut o traiectorie descendentă, în principal datorită tendinței de temperare a cererii interne, astfel acesta s-a diminuat de la 5.9 la sută în luna ianuarie până la 3.7 la sută în luna decembrie. Principalii factori care au exercitat presiuni inflaționiste pe parcursul anului 2012 le-au constituit condițiile agrometeorologice secetoase din regiune care au cauzat majorarea prețurilor la produsele alimentare. În același timp, sporirea prețurilor din cadrul IPC a fost favorizată de efectele secundare generate de majorările de tarife din toamna anului 2011 și creșterea tarifului la energia electrică din luna mai 2012. Totodată, pe parcursul anului 2012 principalul factor care a atenuat creșterea prețurilor a fost o cerere agregată mai redusă comparativ cu anii precedenți determinată de temperarea ritmului de creștere a venitului disponibil al populației.

În același timp, cursul nominal de schimb al monedei naționale față de valutele principalilor parteneri comerciali a exercitat, în ansamblu, presiuni dezinflaționiste în perioada de referință.

Cuantificând situația macroeconomică, tendințele și estimările indicatorilor macroeconomici pe termen mediu, perspectivele inflației pe termen scurt și mediu în condițiile eventualelor incertitudini și provocări din perioada de referință, precum și în scopul ancorării presiunilor inflaționiste, Banca Națională a Moldovei a promovat pe parcursul anului 2012 o politică monetară cu caracter adaptiv în condițiile unei inflații joase, monitorizând și anticipând evoluțiile interne și cele ale mediului economic internațional, astfel încât, prin flexibilitatea cadrului operațional specific strategiei de țintire a inflației, a asigurat menținerea stabilității prețurilor pe termen mediu.

Astfel, pe parcursul anului 2012 Banca Națională a Moldovei a decis efectuarea a două diminuări consecutive ale ratei dobânzii de politică monetară cu câte 2.0 puncte procentuale. La ședința Consiliului de administrație al BNM din 26 ianuarie 2012, în baza rezultatelor evaluării balanței riscurilor asociate perspectivei pe termen mediu a inflației, s-a decis diminuarea ratei dobânzii de politică monetară de la 8.5 până la 6.5 la sută anual și la 23 februarie 2012, din cauza persistenței riscurilor deflaționiste determinate de o diminuare potențială a activității economice și a cererii interne, precum și al deteriorării continue a anticipărilor cu privire la evoluția activității economice pe plan global, a fost adoptată decizia privind reducerea cu încă 2.0 puncte procentuale a ratei dobânzii de politică monetară, de la 6.5 la sută la 4.5 la sută. Până la finele anului 2012 rata menționată nu a fost modificată, fiind păstrată la nivelul de 4.5 la sută.

Decizia respectivă a avut drept scop ancorarea anticipațiilor inflaționiste prin prisma consolidării perspectivelor de menținere a ratei inflației în interiorul intervalului de variație de ± 1.5 puncte procentuale față de ținta de 5.0 la sută.

Setul de instrumente ale politicii monetare utilizat de BNM corespunzător cadrului operațional în vigoare s-a dovedit a fi în continuare adecvat cerințelor de implementare a politicii monetare.

Sub influența unui exces sporit de lichiditate, în anul 2012 activitatea de vărsare de lichidități a Băncii Naționale a Moldovei poate fi caracterizată drept una secundară, rolul principal, analogic anului 2011, continuând să revină operațiunilor de sterilizare a excesului de lichidități de pe piață.

Regimul de funcționare a facilităților permanente (depozite și credite overnight) stabilit pentru anul 2012 a permis băncilor gestionarea eficientă a lichidităților proprii și a oferit Băncii Naționale a Moldovei un plus de flexibilitate în realizarea politicii monetare.

În anul 2012 mecanismul rezervelor obligatorii a continuat să exercite funcția de control monetar aflată în strânsă corelație cu cea de gestionare a lichidității de către BNM.

Menținerea normei de constituire a rezervelor obligatorii la nivelul de 14.0 la sută din baza de calcul a fost argumentată de pasivitatea pieței monetare interbancare, având ca scop ameliorarea indicatorilor cantitativi și calitativi ai acesteia și îmbunătățirea mecanismului de transmisie.

Gestionarea fermă a lichidităților din sistemul bancar a urmărit asigurarea funcționării adecvate a pieței monetare, menținând echilibrul dintre stabilitatea prețurilor și relansarea economiei naționale.

BNM a intervenit pe piața valutară internă pe parcursul anului 2012 în calitate de cumpărător de valută străină, în vederea asigurării încadrării ratei anuale a inflației în interiorul intervalului de variație de ± 1.5 puncte procentuale de la ținta de 5.0 la sută, precum și cu scopul asigurării consolidării rezervelor valutare. Pe fondul unei cereri relativ reduse de valută străină din partea agenților economici, excesul de valută a fost generat de o ofertă netă de valută străină de la persoanele fizice și un flux net masiv de credite externe și investiții. Totodată, sporirea soldului conturilor curente și de depozit în valută străină ale persoanelor fizice și juridice a contribuit la creșterea volumului de lichidități în valută străină pe piața valutară internă. În contextul acestor evoluții, precum și în limitele politicii monetare promovate, pe parcursul anului 2012 BNM a absorbit surplusul de valută străină prin procurarea excesului de valută de pe piața valutară interbancară în sumă de 310.1 milioane dolari SUA.

La finele anului 2012 activele oficiale de rezervă s-au cifrat la 2515.0 milioane dolari SUA, majorându-se cu 28.0 la sută față

de finele anului 2011 și acoperind circa 4.7 luni de import (în 2011 – acoperind 3.6 luni de import) și 110.6 la sută din datoria externă totală a Republicii Moldova pe termen scurt.

La 31 decembrie 2012 în Republica Moldova funcționau 14 bănci licențiate de Banca Națională a Moldovei, inclusiv 4 sucursale ale băncilor și grupurilor financiare străine. La 15 februarie 2012 a fost retrasă licența de desfășurare a activității financiare a B.C. "Universalbank" S.A.

De menționat că, la 1 ianuarie 2012 băncile au trecut la Standardele Internaționale de Raportare Financiară (SIRF).

Capitalul de gradul I pe sectorul bancar a atins valoarea de 6924.0 milioane lei, micșorându-se comparativ cu începutul anului 2012 cu 473.5 milioane lei (6.4 la sută). La situația din 31 decembrie 2012 capitalul de gradul I al băncilor corespundea capitalului minim stabilit (norma ≥ 200.0 milioane lei), cu excepția a două bănci.

Descreșterea capitalului de gradul I a fost determinată de majorarea mărimii calculate, dar nerezervate a reducerilor pentru pierderi la active și angajamente condiționale cu 977.2 milioane lei sau 61.1 la sută, care se exclude din calculul capitalului de gradul I. Reducerile pentru pierderi la active și angajamentele condiționale s-au majorat ca urmare a înrăutățirii calității portofoliului de credite la unele bănci.

De menționat că, în conformitate cu Regulamentul cu privire la suficiența capitalului ponderat la risc, la 31 decembrie 2012 cuantumul capitalului minim necesar a fost stabilit în mărime de 200.0 milioane lei.

Media suficienței capitalului ponderat la risc la 31 decembrie 2012 se menținea în continuare la un nivel înalt – 24.4 la sută ceea ce indică un grad înalt de siguranță a băncilor, determinat de existența unui potențial de efectuare a operațiunilor fără afectarea capitalului. Totodată, o bancă nu respectă acest indicator.

Pe parcursul anului 2012 sectorul bancar din Republica Moldova a consemnat următoarele tendințe. Activele conform SIRF au constituit 58304.4 milioane lei, majorându-se față de începutul anului cu 9022.4 milioane lei (18.3 la sută). Creșterea activelor a fost determinată atât de sporirea datoriilor cu 8414.1 milioane lei (21.2 la sută), cât și de majorarea capitalului (SIRF) cu 608.3 milioane lei (6.3 la sută).

Ponderele creditelor neperformante (substandard, dubioase și compromise) în totalul creditelor s-a majorat cu 1.6 puncte procentuale față de începutul anului, constituind 14.5 la sută la 31 decembrie 2012.

Pentru anul 2012 rentabilitatea activelor și rentabilitatea capitalului ale băncilor licențiate au înregistrat valoare de 1.1 la sută și, respectiv, 5.6 la sută, fiind în descreștere față de finele anului 2011 cu 0.7 puncte procentuale și respectiv cu 5.0 puncte procentuale.

Marja netă a dobânzii a constituit 5.1 la sută la 31 decembrie 2012, fiind în scădere cu 1.3 puncte procentuale comparativ cu finele anului 2011.

Lichiditatea pe termen lung pe sectorul bancar la situația din 31 decembrie 2012 a constituit 0.7 (maxim 1.0). Lichiditatea curentă pe sectorul bancar la finele anului 2012 a consemnat 32.9 la sută (minim 20.0 la sută). Ambii indicatori sunt respectați de către toate băncile.

See also

Tags

[Piața monetară](#) ^[2]

[Piața valutară](#) ^[3]

[Sistemul de plăți](#) ^[4]

[Politică monetară](#) ^[5]

[strategia](#) ^[6]

[supraveghere](#) ^[7]

[annual rate of inflation](#) ^[8]

Source URL:

<http://bnm.md/en/node/49541>

Related links:

[1] http://bnm.md/files/2012_ro.pdf [2] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=Piața monetară](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=Piața%20monetară) [3] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=Piața valutară](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=Piața%20valutară) [4] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=Sistemul de plăți](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=Sistemul%20de%20plăți) [5] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=Politică monetară](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=Politică%20monetară) [6] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=strategia](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=strategia) [7] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=supraveghere](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=supraveghere) [8] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=annual rate of inflation](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=annual%20rate%20of%20inflation)